

DEVELOPMENT OF A STRATEGY FOR FORMATION OF COMPETITIVE ADVANTAGES OF AN AGRARIAN ENTERPRISE

Andriev A., postgraduate student*,
State Biotechnological University, Kharkiv, Ukraine

One of the primary stages of the strategy formation process is strategic analysis. The process of strategy development and implementation is based on the study of the relationship between the enterprise and its environment. Most of the management concepts existing today are based on a systemic approach and consider the enterprise as an «Open System» that constantly interacts with the factors of the external environment and enables it to maintain a stable state in conditions that are constantly changing. The study of individual directions of environmental influence on the enterprise is the essence of strategic analysis [1-3].

The purpose of strategic analysis is a meaningful and formal description of the research object, identification of features, trends, possible and impossible directions of its development. The result of the strategic analysis should be a system model of the organization and its functioning environment.

The strategy covers all activities of the enterprise, all employees, targeting them for progressive development and achieving high results. The very process of strategy formation begins with the realization of the need to do something to become better than competitors, to achieve certain advantages compared to them. When developing and implementing a strategy, it is necessary to constantly take into account the changes that occur under the influence of the external and internal environment, so it must be adjusted in a timely manner. Over time, additions are made to the strategy, and it acquires new qualitative values.

As for agrarian enterprises, it should be noted that in the agricultural sector, only a small number of domestic enterprises are engaged in the development and implementation of strategy, while receiving profit. In most of them, it is not possible to determine the orientations of development for the future due to the lack of sufficient knowledge, skills and abilities in the field of strategic management [1-5].

* *Academic supervisor – Podolska O.V., Candidate of Economic Sciences, Associate Professor*

In addition, the development and implementation of the strategy of an agrarian enterprise is influenced by the peculiarities of the agrarian sphere of production, namely [6]:

- seasonality of production;
- limitations in the choice of production of certain types of products due to natural conditions and the specifics of the industry;
- the use of technical means, which must be adapted to the specifics and features of the production of certain types of products;
- uneven distribution of work in agriculture during the year;
- the interweaving of the economic process of reproduction with the natural one, since the object of human activity in it are living organisms that develop according to the laws inherent in organic nature, etc.

When choosing the direction of strategic development, an agrarian enterprise must take into account a number of factors, such as the potential of the enterprise, the goals of the enterprise, production technologies of the products produced and their features, the state of the market, the position of the enterprise on it, the strategies of competitors, the needs of consumers, the economic and political situation in the country, level of development of scientific and technical progress, natural and climatic conditions, etc.

In strategic management, when studying the listed factors, special attention is paid not to the factors themselves, but to the opportunities and threats they bring to business. Therefore, the result of a strategic analysis of the external environment of indirect influence should be a list [2-5]:

- environmental factors and trends that have a significant impact on the business of the enterprise;
- factors containing a potential threat to the company's activity;
- factors, the change of which contains new opportunities for the enterprise and its development in the future.

Compilation of a list of factors, monitoring of relevant information, systematic analysis of all factors and trends - all this will allow to develop options for adequate strategic solutions aimed at the formation of competitive advantages of an agrarian enterprise, taking into account the influence of the environment [3].

Literature:

1. Бельтюков Є.А., Некрасова Л.А. Конкурентна стратегія підприємства: сутність та формування на основі оцінки рівня конкурентних переваг. *Економіка: реалії часу*. 2014. № 2. С. 6-13.

2. Бичковський А.Ю. Методика визначення рівня конкурентних переваг підприємства. *Економіка України*. 2013. № 10. С. 67-73.

3. Гайдук В.А. Конкурентоздатність в умовах сучасного ринку. *Економіка та держава*. 2007. № 2. С. 16-17.

4. Гончарук А.О. Методи підвищення конкурентних переваг підприємства. *Управління розвитком*. 2014. № 3. С. 145-147.

5. Клименко С.М., Дуброва О.С., Барабась Д.О., Омельяненко Т.В., Вакуленко А.В. Управління конкурентоспроможністю підприємства: Навчальний посібник. К. : КНЕУ, 2019. 527 с.

6. Ларіна Я.С. Формування та механізми реалізації маркетингових стратегій в агропродовольчому підкомплексі АПК: [монографія]. Київ : Преса України, 2008. 344 с.

ШЛЯХИ НІВЕЛЮВАННЯ ВТРАТ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ ВИМУШЕНИХ МІГРАЦІЙ

Бараняк І.Є., кандидат економічних наук,
ДУ «Інститут регіональних досліджень
ім. М.І. Долишнього НАН України», м. Львів, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1467-0262>

Вимушена міграція населення в умовах погіршення безпекової ситуації в Україні однозначно негативно вплинула на планомірно-усталений перебіг процесів відтворення населення та, у результаті масового виїзду населення у економічно та доекономічно активному віці закордон, посилила рівень втрат інтелектуально-кадрового потенціалу країни. Відтак проблема нівелювання/зменшення втрат людського потенціалу, його збереження та нарощення є питанням національної безпеки країни, та повинна вирішуватись через розробку та впровадження системи заходів управлінського характеру.

У науковому дискурсі питання втрат людського потенціалу у результаті вимушених міграцій висвітлено у працях Е. Лібаонової, О. Позняка, О. Цимбал, а також у прикладних дослідженнях вчених львівської школи міграціології [2, 3, 4]. Однак шляхи нівелювання втрат людського потенціалу, на сьогоднішній день, розкриті ще не у достатній мірі, що підвищує актуальність даної проблематики дослідження.

Відтак, з метою зменшення втрат людського потенціалу України у результаті війни органам державної влади доцільно: створювати умови для збереження соціально-демографічної стійкості країни, реалізовувати заходи спрямовані на інтеграцію та